

INSULTNI TASHXISLASHDA MRTNING ROLI

Qodirova Ruxsora Gulboy qizi

Toshkent Davlat Tibbiyot Universiteti

(+99888) 737 70 73

Dolzarlighi: Insult bu bosh miyada qon aylanishning to'satdan buzilib, miya to'qimasining zararlanishi va funksiyasining izdan chiqishi; miyaga qon quyilishi. Butun dunyo bo'ylab barcha o'lim holatlarining 5,2% ni tashkil qiladi. So'nggi ikki o'n yillikda (1990–2019) insultlarning mutlaq soni 70% ga, keng tarqalgan insultlar 85% ga, insultdan o'lim 43% ga va nogironlik bo'yicha tuzatilgan umr ko'rish davomiyligi 32% ga oshdi. Yoshga qarab standartlashtirilgan kasallanish darajasining pasayishi qayd etilgan bo'lsa-da, 70 yoshdan kichik odamlar orasida ham tarqalish, ham kasallanish darajasi mos ravishda 22% va 15% ga oshdi. Yosh insult umumiy insult bemorlarining 10-15% ni tashkil qiladi. Qora tanli va afro-amerikalik kohortalarda turli kichik turlarda insult xavfi 2-5 baravar yuqori, bu farqlar 35-44 yosh guruhida eng yuqori ko'rinadi. Umuman olganda, yosh insult darajasi Shimoliy Amerika, Avstraliya va Osiyoda doimiy bo'lib, har 100 000 kishi-yilga 20 ta holatni tashkil qiladi.

Maqsad: Insultni erta tashxislashda MRTning rolini aniqlash.

Material va usullar: 2024-yil aprel va dekabr oylari oralig'ida neyrotezkor yordam bo'limiga o'tkir bosh aylanishi bilan murojaat qilgan ketma-ket bemorlar ro'yxatga olindi. Nevrologik nuqsonlarsiz bosh aylanishi yoki vertigo sifatida ta'riflangan izolyatsiya qilingan bosh aylanishi aniqlandi. Klinik

xususiyatlar insultga chalingan va chalinmagan bemorlar o'rtasida taqqoslandi. Izolyatsiya qilingan bosh aylanishiga chalingan bemorlarda insultni aniqlash uchun MRT ning diagnostik samaradorligi baholandi.

O'tkir bosh aylanishi bilan og'rigan 251 bemor orasida 129 tasida (51,4%) izolyatsiya qilingan bosh aylanishi kuzatildi. Ulardan 121 tasida (93,7%) shoshilinch MRT tekshiruvi o'tkazildi. 129 bemordan 33 tasida (25,6%) o'tkir ishemik insult va izolyatsiya qilingan bosh aylanishi bilan og'rigan 3 ta bemorda (2,3%) gemorragik insult tashxisi qo'yildi. Klinik xususiyatlar insult bilan og'rigan va og'rimagan bemorlarda o'xshash edi.

NATIJALAR: O'tkir insultni aniqlash uchun MRTning sezgirligi va o'ziga xosligi mos ravishda 0,939 (95% CI, 0,798–0,993) va 1,000 (95% CI, 0,959–1,000) ni tashkil etdi. MRT ushbu populyatsiyada insultni aniqlash uchun yuqori aniqlikni ta'minlaydi. Bosh aylanishi bilan murojaat qilgan bemorlar uchun birinchi darajali tasvirlash usuli sifatida MRTdan foydalanish noto'g'ri tashxis qo'yish xavfini sezilarli darajada kamaytirishi mumkin.

Xulosa: Ushbu tezisda Insultni tashxislashda MRTni rolini ko'rib o'tdik. Insultni erta aniqlashda MRTning aniqlilik darajasi yuqori bo'lib, bosh aylanishi bilan kelgan bemorlarni ham MRT tekshiruvi bilan tashxislash erta tashxis qo'yishni va noto'g'ri tashxislashni oldini olishga yordam beradi.